

Рассмотрено и принято
на заседании педагогического
совета протокол № 1 от 31.08.2021 г.

Утверждено
и введено в действие приказом
№ 25 от « 01 » 09 2021г.
Заведующий МБДОУ
«Кутлушкинский детский сад»
Р.Ю. Смурыгина

**Рабочая программа
по образовательной области
«Социально-коммуникативное развитие»
(безопасность ПДД)
Муниципального бюджетного образовательного учреждения
«Кутлушкинский детский сад» Чистопольского муниципального района РТ
на 2021 - 2022 учебный год**

Сафина Резеда Закиевна
воспитатель первой квалификационной категории
МБДОУ «Кутлушкинский детский сад»
Чистопольского муниципального района РТ

2021 г.

Пояснительная записка.

Программа по реализации дополнительных образовательных услуг «Дорожная азбука», разработана в силу особой актуальности проблемы - обеспечения безопасности дошкольников на дорогах и улицах города.

Статистические данные об участии детей в ДТП, а также отсутствие качественного обучения дошкольников Правилам дорожного движения направляет работу педагога на поиск новых, более совершенных подходов в решении данного вопроса. Никого не оставляют равнодушными неутешительные сводки о ДТП, где потерпевшими, к сожалению, являются дети. Поэтому обеспечение безопасности движения на дороге становится все более важной задачей. Опасные ситуации, связанные с транспортными средствами, возникают и во дворах, внутри микрорайонов, где дети играют, а так же во время передвижения детей в самих транспортных средствах.

Именно поэтому дорожно-транспортный травматизм остается приоритетной проблемой общества, требующей решения. Многие программы по изучению ПДД дошкольниками рассчитаны на детей старшего дошкольного возраста. Мы считаем, что знакомить детей с Правилами дорожного движения, формировать у них навыки правильного поведения на дороге, в транспорте необходимо с младшего дошкольного возраста, так как правила, усвоенные ребенком в этом возрасте, впоследствии, становятся нормой поведения, а их соблюдение – потребностью человека.

Главная задача Программы дополнительных услуг «Дорожная азбука» состоит в том, чтобы дать представления дошкольникам об окружающем дорожном пространстве, умение ориентироваться в нем, сознательно выполнять правила дорожного движения. Реализация программы рассчитана на 4 года. Обучение Правилам дорожного движения по Программе «Дорожная азбука» начинается с младшей группы до подготовительной, с последующим усложнением Программы.

Образовательный процесс состоит из трех видов деятельности:

1. Обучение теоретическим знаниям (вербальная информация).
2. Самостоятельная работа - рассматривание иллюстраций, решение ситуативных задач.
3. Практическая отработка умений и навыков безопасного поведения на улицах, дорогах и в транспорте (дидактические, настольно-печатные, сюжетные игры, игры-драматизации, экскурсии, использование ИКТ на занятиях по ознакомлению с ПДД).

Образовательная деятельность, проводимая с детьми, имеет практическую направленность на обеспечение безопасности, на формирование у детей самооценки, самоконтроля и самоорганизации в сфере дорожного движения.

Задача педагогов не столько обучить, сколько научить ребенка полагаться только на самого себя, в плане

правильного и безопасного поведения на улицах и дорогах, дать представление об опасности, выработать навык и правильные поведенческие установки.

Материал, представляемый детям в рамках образовательной деятельности, постепенно усложняется, уточняется, дополняется, передается через традиционные и инновационные методы и формы организации образовательной деятельности с дошкольниками в соответствии с тематическим планом работы по ознакомлению дошкольников с правилами дорожного движения.

Важным в обучении дошкольников навыкам безопасного общения со сложным миром пешехода и пассажира являются совместные усилия воспитателей и родителей. С этой целью в перспективный план Программы «Дорожная азбука» включены различные формы взаимодействия с родителями: развлечения, досуги, консультации и т.д.

Новизна программы: заключается в разработке содержания и форм работы с детьми дошкольного возраста по изучению правил дорожного движения, которая предусматривает поэтапную организацию образовательного процесса, участие детей и их родителей в решении проблемы. Практическая ценность: представленные мероприятия могут использоваться в системе планирования как в совместной деятельности с детьми, так и в образовательной деятельности в ходе режимных моментов, начиная с младшей группы.

Ожидаемый результат: ребенок, способный применять полученную информацию в практической деятельности, предвидеть опасные ситуации в дорожно - транспортной среде, применять навыки культурного, уверенного и безопасного поведения.

Цель программы: Создание в ДОУ условий, оптимально обеспечивающих процесс обучения дошкольников правилам дорожного движения и формирования у них необходимых умений и навыков, выработка положительных, устойчивых привычек безопасного поведения на улицах города

Задачи программы:

1. Освоение детьми практических навыков поведения в различных ситуациях дорожного движения через систему обучающих упражнений, занятий, игр, тренингов.
2. развивающей предметно-пространственной среды ДОУ по проблеме согласно ФГОС ДО.
3. Активизация пропагандистской деятельности среди родителей воспитанников ДОУ по ПДД и безопасному поведению на дороге.
4. Повышение профессиональной компетентности педагогов в области обучения дошкольников ПДД.
5. Разработка комплекса мероприятий по формированию у детей навыков безопасного поведения на дороге.

6. Обеспечение консультативной помощи родителям по соблюдению правил поведения на улицах и дорогах с целью повышения ответственности за безопасность и жизнь детей.

Принцип доступности обучения.

Принцип индивидуализации обучения.

Принцип сознательности и активности детей в усвоении знаний и их реализации.

Принцип взаимодействия «дети – дорожная среда» учитывает закономерности: чем меньше возраст ребенка, тем легче сформировать у него социальные чувства и устойчивые привычки безопасного поведения.

Принцип взаимосвязи причин опасного поведения и его последствия – дорожно-транспортного происшествия. Дошкольники должны знать, какие опасности могут подстергать их на улицах и дорогах, если они не будут соблюдать правила дорожного движения.

Принцип социальной безопасности. Дошкольники должны понимать, что они живут в обществе, где надо соблюдать определенные нормы и правила поведения, так как неправильные действия опасны для жизни и здоровья всех окружающих.

Принцип самоорганизации, саморегуляции и самовоспитания. Этот принцип реализуется при осознании детьми правил безопасного поведения. Тогда они достаточно легко, без сопротивления без сопротивления регулируют свое поведение и замечают нарушения правил дорожного движения сверстниками и взрослыми. Для подкрепления самовоспитания нужен положительный пример взрослых.

Перспективный план работы по воспитанию у детей безопасного поведения на дорогах

Вакыты	Кечкенэлэр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә хәзерлек төркеме
Сентябрь	<p>1. Спорт дәресе. «Кем тупны ераграк ыргыта?» уены.</p> <p>2. Төрле төстәге һәм төрле формадагы фигураларны ябыштыру.</p> <p>3. Балалар бакчасы территориясендә саф хавада йөрү. «Качып баручы бау» уены уйнау.</p> <p>4. Спорт дәресе «Үз төсеңне тап» уены</p>	<p>1.Дәрес. Урам макетында шәһәр транспортын билгеләнгән тәртиптә урнаштыру.</p> <p>2. Дәрес. Еш(сирәк) төрле төстәге сызыклар ярдәмендә елга рәсеме ясау, рәсем буенча елга транспорты турында әңгәмә.</p> <p>3. «Төсле автомобильләр уены»</p> <p>4.Дәрес. Жәяүлеләр өчен кызыл, сары, яшел төсләрнең әһәмияте турында әңгәмә.</p>	<p>1. Дәрес. «Шаян кешеләр юл элифбасын ничек өйрәнгәннәр?» дигән әкияттән өзекләр уку. Н. А. Извекова.</p> <p>2. Саф хавада йөрү. Транспорт хәрәкәтен һәм транспорт йөртүчене күзәтү.</p> <p>3. Дәрес. Юлның хәвефлек дәрәжәсе, аның халәтенә бәйлелеге турында әңгәмә.</p> <p>4. Дәрес. Предметларның шуу тизлегенә өслек кытыршылыгына бәйлелеген ачыклау буенча тәҗрибә.</p>	<p>1. Дәрес. «Светофорның өч күзә» дигән жыр өйрәнү.</p> <p>2. Саф хавада йөрү. Балаларга билгеле урыннарда юл хәрәкәте билгеләре булган хәрәкәтне күзәтү</p> <p>3. Дәрес. С. Михалковның «Күңелсез вакыйга» шигырен өйрәнү</p> <p>4. Дәрес. Шәһәр транспорты тукталышлары ясалган рәсемнәр карау.</p>
Октябрь	<p>1. Дәрес. Төрле транспорт рәсемнәре ясалган рәсемнәрне карау.</p> <p>2. Төрле транспорт төрләренең макетлары</p>	<p>1. Дәрес. Светофор рәсемен һәм макетын карау.</p> <p>2. Дәрес. Пластилиннан светофор макетын әвәләү.</p>	<p>1. Дәрес. Транспорт йөртүчеләрне һәм жәяүлеләрне юллардагы хәвеф турында кисәтүче юл хәрәкәте билгеләрен карау һәм аларның</p>	<p>1. «Светофория иленә сәяхәт» дигән темага викторина.</p> <p>2. М. Ильинның һәм Е. Сигнальның «Безнең урамнардагы машиналар»</p>

	<p>белән уеннар, уен барышында балалар белән әңгәмә</p> <p>3. Экскурсия. «Урамда транспортны күзәтү»</p> <p>4. Дәрес. А. Бартоның «Йөк машинасы» шигырен укып фикер алышу.</p> <p>5. Участокта уеннар. Комнан юл төзү, таркиң. Озын-кыска итеп.</p>	<p>3. Дәрес. Светофор турында әдәби әсәрләрдән өзеңләрең укую</p> <p>4. «Трамвай» уены</p>	<p>рәсемнәрен ясау. («Шугалак юл», «Таш ыргытылу», «Шлагбаумлы тимер юл», «Шлагбаумсыз тимер юл» һ.б)</p> <p>2. Дәрес. Картоннан үзләре белгән юл билгеләрен ясау.</p> <p>3. «Юл билгеләрен кем яхшырак белә?» уены.</p> <p>4. Саф һавада йөрү. Урамда үзеңне дәрес тоту кагыйдәләрен үтәү күнекмәләрен ныгыту.</p>	<p>хикәясен сөйләү.</p> <p>3. «Житез жәяүле» уены</p> <p>4. Саф һавада йөрү. Урамда үзеңне дәрес тоту кагыйдәләрен ныгыту</p>
Ноябрь	<p>1. Дәрес. Жиңел һәм йөк автомобильләре ясалган рәсемнәрен карау, рәсем буенча әңгәмә.</p> <p>2. Жиңел һәм йөк автомобильләре макетлары белән уеннар, уен барышында балалар белән шәхси әңгәмә.</p> <p>3. Саф һавада йөрү. Жиңел һәм йөк</p>	<p>1. Дәрес. Төрле төрдәге жиңел һәм йөк автомобильләре рәсемнәрен карау.</p> <p>2. Тукталышка сәяхәт</p> <p>3. Дәрес. Такси рәсемен карау. Аны башка жиңел машиналар белән чагыштыру.</p> <p>4. Дәрес. Жиңел машина төрләрен төсле карандашлар ярдәмендә буяу.</p>	<p>1. Дәрес. Төрле төрдәге жиңел һәм йөк автомобильләре рәсемнәрен карау.</p> <p>2. Махсус транспорт төрләре турында шигырьләре уку. Табышмаклар чишү.</p> <p>3. Махсус транспорт төрләре белән урам макетында уйнау. Уен барышында балалар белән әңгәмә.</p>	<p>1. «Светофор» уены</p> <p>2. Жәяүлеләр өчен кагыйдәләренә искә төшереп урамда йөрү.</p> <p>3. Дәрес. «Транспортларга керү тыела», «Хәрәкәт тыела», «Хәтәр», «Уңга борылу тыела», «Сулга борылу тыела», «Борылу тыела», «Туктау тыела» билгеләренә рәсемнәрен ясау.</p> <p>4. Коллектив белән</p>

	автомобильлөрөн күзәтү һәм аларны чагыштыру. 4. «Поезд» уенын уйнау			кроссворд чишү.
Декабрь	1. Трамвай һәм троллейбус ясалган рәсемнәр карау. 2. Жиңел һәм йөк автомобильләре, трамвай, троллейбус турында шигырьләрдән өзеңләр, табышмаклар уку. 3. Төрле формадагы һәм төрле төстәге чыршы уенчыклары ясау. 4. Травай һәм троллейбус рәсемнәрен буяу.	1. Поезд һәм тимер юл рәсемнәрен карау. 2. Тимер юл транспорты турында шигырьләр уку, табышмаклар чишү. 3. Дәрес. Тимер юлда үзеңне тоту кагыйдәләрен өйрәнү. 4. Тимер юл транспорты турында слайдлар карау.	1. Дәрес. Велосипедта хәвефсез йөрү турында әңгәмә. 2. Велосипед турында шигырьләрдән өзеңләр уку, табышмаклар чишү. 3. Дәрес. Велосипедта йөрүчеләрнең хәрәкәтен көйли торган юл билгеләрен һәм велосипед рәсемен ясау. 4. Физкультура залында дәрес. Кагыйдәләрен үтәп, велосипедта йөрү. 5. Бу төр техника турында, кагыйдәләре турында слайдлар карау.	1. Таныш булган юл билгеләрен үзлектән ясау. 2. Дәрес. «Шәһәр әлифбасы» хикәясен уку. 3. Дәрес. Юл билгеләре рәсемнәре белән чыршы уенчыклары ясау. 4. «Эзләп тап һәм сөйлә» уенын уйнау.
Январь	1. «Тукта» уены 2. Жиңел һәм йөк автомобильләре, трамвай, троллейбусларның эш вазифалары турында әңгәмә 3. Автобус макетын	1. Дәрес. Тимер юл тамгаларын карау һәм аларның рәсемнәрен ясау. 2. Урамда «Кыен юл» уенын уйнау. 3. Тимер юл макетын төзү һәм аның белән	1. Дәрес. Картоннан велосипедчы хәрәкәтен көйли торган юл билгеләрен ясау. 2. Дәрес. Велосипед юлын һәм аны белдерүче билге рәсемен ясау. 3. Дәрес. Әдәби	1. Дәрес. Боеручы юл билгеләрен картоннан ясау. 2. «Жәяүлеләр һәм транспорт йөртүчеләр» уены 3. Саф һавада йөрү. Юл билгеләрен табиғый

	<p>карау</p> <p>4. Транспорт төрлөре турында шигырьлөрдөн һәм хикәялөрдөн өзекләр уку.</p> <p>5. Машина, трактор йөртүчене күзөтү, алар турында әңгәмә.</p>	<p>уйнау.</p> <p>4. И. И. Кобитинаның «Нәнилөргә техника» китабыннан хикәя уку.</p>	<p>әсәрлөрдөн өзекләр, берничә полосалы хәрәкәт юлы рәсеме һәм андый юл билгесен кулланып әңгәмә.</p> <p>4. «Кышкы юл» уены</p>	<p>шартларда өйрөнү.</p> <p>4. Юл билгеләре турында өйрөнөлгән шигырьләр һәм табышмакларны искә төшерү һәм яңаларын өйрөнү. Өйрөнөлө торган юл билгеләренә басым ясарга</p>
Февраль	<p>Дәрес. Мультимедия кулланып «Төрле транспорт төрлөре» турында сөйлөшү</p> <p>2. «Үз төсөңне тап» уены</p> <p>3. «Кошчыклар һәм автомобиль» уены</p> <p>4. Бакча территориясендә уеннар. Кардан машина фигурасы ясау.</p> <p>5. Төрле формадагы предметларның рәсемнәрен ясау, аларны сары, кызыл, яшел төслөргә буяу.</p>	<p>1. Дәрес. Жигүле транспорт рәсемен карау һәм аның турында әңгәмә.</p> <p>2. «Атлар» уены</p> <p>3. Балалар бакчасы участогында «Дилбегәләр» уенын уйнау.</p> <p>4. Жигүле ат рәсемен буяу.</p>	<p>1. Дәрес. Юл хәрәкәтен жайга салучы турында шигырьләр һәм хикәялөрдөн өзекләр уку һәм алар буенча әңгәмә.</p> <p>2. Дәрес. Юл хәрәкәтен жайга салучы турында слайдлар карау һәм табышмаклар чишү.</p> <p>3. Дәрес. Юл хәрәкәтен жайга салучы рәсемен ясау.</p> <p>4. Хәрәкәтле уен. «Урамда машиналар».</p>	<p>1. «Жәяүлеләр һәм транспорт йөртүчеләр» уен – ярышы</p> <p>2. Дәрес. Кроссворд чишү</p> <p>3. Дәрес. Юл ясалган рәсемнәрен карау.</p> <p>4. Таныш булган юл билгеләрен эзлөү һәм аларга характеристика бирү.</p>
Март	<p>1. Автобус рәсемен</p>	<p>1. Дәрес. Е.</p>	<p>1. Юл хәрәкәтен жайга</p>	<p>1. Дәрес. Шаблон</p>

	<p>карау. Автобус турында әңгәмә, аны билгеле булган башка төр шәһәр транспорты белән чагыштыру.</p> <p>2. Саф хавада максатчан йөрү. Яқындагы урам белән танышу.</p> <p>3. Дәрес. Урам рәсеме ясалган рәсемнәрне карау һәм алар буенча әңгәмә.</p> <p>4. Төрле озынлыктагы сызыклар, төрле озынлыктагы һәм төрле киңлектәге юл рәсемнәрен карау.</p>	<p>Черушинның «Ат жәнлекләрне йөртә» хикәясен уку.</p> <p>2. Шаблоннан файдаланып төсле кәгаздән атт силуэтын кисеп ябыштыру.</p> <p>3. Дәрес. Урам рәсеме ясалган рәсемнәрне карау һәм алар буенча әңгәмә.</p> <p>4. «Светофор» уенын уйнау</p>	<p>салучы киemen һәм кирәк-яракларын карау.</p> <p>2. Дәрес. Юл хәрәкәтен жайга салучы сигналларын күрсәтү һәм әңгәмә.</p> <p>3. «Светофор» уены. Юл хәрәкәтен светофор түгел, ә хәрәкәтне жайга салучы көйли.</p> <p>4. Диафильм карау. Жәяүлене, транспорт йөртүче һәм юл хәрәкәтен жайга салучының эшен күзәтү</p>	<p>кулланып транспорт чараларының макетларын ясау.</p> <p>2. Макет белән уен. Тәрбияче ярдәмендә юл шартларын модельләштерү.</p> <p>3. Дәрес. В. Семуринның «Тыела – рөхсәт ителә» дигән шигырен өйрәнү</p> <p>4. Дәрес. С. Баруздинның «Трамвай турында әкият» дигән шигырен уку.</p>
Апрель	<p>1. «Автомобильләр кая бара?» уены.</p> <p>2. Төсле шарлар белән дәрес. «Төсле шарчыклар» уены.</p> <p>3. «Туплы тозақлар» уены</p> <p>4. «Тупны тотып ал» уены</p> <p>5. Конструктор белән</p>	<p>1. Дәрес. Юл чатлары һәм мәйданнар булган урам күренеше ясалган рәсемнәр карау. Рәсем буенча әңгәмә.</p> <p>2. Светофор турында табышмаклар чишү.</p> <p>3. Светофор турында шигырьләр уку.</p> <p>4. Мәйданга яисә юл</p>	<p>1. Юлның шәһәр яны төшерелгән рәсемнәрен карау.</p> <p>2. Дәрес. Юлның шәһәр янында жәяүлеләр өчен юл йөрү кагыйдәләре турында әңгәмә.</p> <p>3. «Торак пункт тәмам», «Торак пункт башы» юл тамгалары рәсемнәрен</p>	<p>1. Мәгълүмат бирүче билгеләрнең рәсемнәрен карау.</p> <p>2. Саф хавада йөрү. «Үзең белгән юл билгесен тап һәм әйт».</p> <p>3. «Зирәкләр, тапкырлар, кыюлар» уены.</p>

	эшлэү. Трамвай өчен юл төзү. 6. Дәрес. Транспорт төрлөре турындагы табышмакларга жавап бирү.	чатына сәяхәт. 5. «Светофор» уены.	ясау. 4. «Юл чаты» уены.	
Май	1. Уен-дәрес. Шарларны флагчыкларга таба тәгәрәтү 2. Пластилин белән эшлэү. Транспорт төрлөрөн эвэләү. 3. Урам макеты белән уеннар 4. Балалар бакчасы янындагы урамда йөрү.	1. Светофор, юл чаты булган урам рәсемен ясау. 2. Пластилин белән эшлэү. Төрле транспорт төрлөрөн эвэләү. 3. Уенчык машина өчн табигый материалдан юл, гараж төзү. Эш барышында балалар белән шәхси әңгәмә. 4. Балалар бакчасы янында урнашкан урамга сәяхәт, машиналар хәрәкәтен күзәтү.	1. Жир өсте аша чыгу юлын конструктор ярдәмендә төзү. 2. Юл чатына бару. 3. Урам аппликациясен ясау, эш барышында әңгәмә. 4. «Жәяүленең юлны аркылы чыгу урыны», «Жәяүленең жир асты аша чыгу юлы», «Жәяүленең жир өсте аша чыгу юлы», «Жәяүлеләргә йөрү тыела» юл билгеләре рәсемнәрен ясау.	1. Дәрес. Юл билгеләре рәсемнәрен ясау. 2. Дәрес «Безнең дусларыбыз – юл билгеләре» темасына әңгәмә. 3. «Юллардагы билгеләр» уены. 4. Дәрес. «Ашыгыч медицина ярдәме пункты», «Хастаханә», «Эчә торган су», «Ял итү урыны», «ЮХИДИ посты» хезмәт күрсәтүне белдерүче юл билгеләрен карау.
Июнь	1. «Чыпчыклар һәм машина» хәрәкәтле уены 2. Комнан урам төзү. Әңгәмә. 3. «Миңа таба йөгерегез» хәрәкәтле	1. Бер һәм ике яклы хәрәкәтле юл рәсемен ясау. 2. Ике яклы юл макетыннан файдаланып машиналар белән уйнау.	1. «Юл йөрү кагыйдәләре» турында диафильм карау. 2. «Балкышлы» уенын уйнау. 3. «Урам хәрәкәте кагыйдәләре» уены	

	уен 4. «Машиналар» дидактик уен	3. Дәрес. Шәһәр урамнары һәм юллары турында слайдлар карау.	4. Калининаның «Бәбиләр» китабын уку.	
Август	1. Дәрес. Тротуар төшенчәсен аңлату. 2. «Күңелле мозаика» - кызыл, яшел, сары төсләрдән машина төзү 3. Йогаклау дәресе. Транспорт төрләре турында әңгәмә.	1. Дәрес. Юл хәрәкәте билгеләре рәсемен ясау һәм алар турында әңгәмә. 2. Машиналар турында тизәйткеч өйрәнү 3. «Һәр машинаның үз урыны» уенын уйнау.	1. Экскурсия Авыл читенә автобус тукталышына бару. 2. «Әти велосипед төзәтә» рәсемнәрен карау.	

Литература.

1. Обучение детей в ДОУ правилам безопасного поведения на дорогах. Вариативный модуль к образовательной области «Социально-коммуникативное развитие» Издательство «Фолиант" Казань, 2016.
2. Обучение детей безопасному поведению на дорогах. Методические рекомендации для работы с родителями. Р.Ш. Ахмадиева, М.Г. Белугин. ГКУ «Дирекция финансирования научных и образовательных программ безопасности дорожного движения РТ», 2014.
3. Обучение детей в ДОУ правилам безопасного поведения на дорогах. Вариативная модуль к образовательной области «Познавательное развитие» Казань, Фолиант, 2017 г.
4. “Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү дәресләре циклы” Казан, 2010.
5. Юл фәне элифбасы . Р.Н. Миннеханов, О.Д. Романова. 1-2 кисәк. Казан, 2000.
6. Гарнышева Т.П. «Как научить детей ПДД?» Методические рекомендации и развернутые планы занятий Издательство «Детство - Пресс» 2011.